

Tentamen i

IEK415 och IEK160 Industriell ekonomi E

Torsdagen den 12 mars 2009 kl. 08.30 - 12.30

Tillåtna hjälpmedel

Chalmersgodkänd räknare, linjal och räntetabeller (sist i tentamensteser)

Presentation

Obs! Före rättning sorteras tentamenssvaren fråga för fråga. Blad som saknar eller har oläsliga uppgifter kan då sorteras fel. Det är därför *mycket* viktigt att Du

- besvarar endast en fråga på varje ark (olika delfrågor däremot på samma ark)
- skriver tydligt anonym kod, sid- och uppgiftsnummer på *samtliga* inlämnade ark
- fyller i försättsbladet noggrant
- ej skriver på baksidorna

Betygslista

Betygslista beräknas anslås den 31 mars på studieexpeditionens anslagstavla i trapphuset utanför Avdelningen för Operations Management på plan 3 i I-huset. (Se kurs-PM sid 5 för vägbeskrivning!)

Granskning

Granskning får ske i seminarierummet på Avdelningen för logistik och transport i I-huset, vänstra huskroppen, plan 3, tisdagen den 31 mars kl 15.15-16.00.

Examinator

Professor Hans Löfsten, tel 772 12 30.

Förfrågningar under tentamen

Universitetslektor Jan Möller, tel 772 11 98.

Lycka till!

1.

a) (7 p)

ASTRA:s dåvarande VD angav att det väsentligaste skälet för att den då nya bolagskonstellationen ASTRA-Zeneca skulle ha sitt huvudkontor i London var att läkemedelsindustrins finansiärer har sitt centrum i just London. I Volvo AB kan man notera att koncernen under 2009 kommer att betala ut miljardbelopp i aktieutdelningar samtidigt som man varslar och säger upp många i personalen. Diskutera och analysera dessa fakta utgående från den s k intressentmodellen! Redovisa inom ramen för denna analys även intressentmodellen som sådan!

b) (7 p)

Ange de väsentligaste skillnaderna mellan aktiebolag och handelsbolag!

c) (6 p)

AB Computronic beställde per telefon den 27 augusti 2008 ett parti om 100 st minneskretsar för tillsammans 80 000 kr. Partiet levererades den 25 oktober. Fakturan daterad den 28 oktober erhöles och bokfördes den 30:e samma månad. Betalning gjordes med hälften den 22 december 2008 och hälften den 28 januari 2009. Vid slutet av 2008 fanns 75 kretsar kvar i lager. Övriga kommer att säljas under 2009.

När förelåg (föreligger) och med vilka belopp

- i) Utgift/er
- ii) Utbetalning/ar
- iii) Kostnad/er

2. (20 p)

- a) Återigen visar det sig att det nu finns många företag, denna gång ägda av s k riskkapitalbolag, som systematiskt haft mycket låg soliditet. Analysera utifrån den s k hävstångsregeln för- och nackdelar för ett företag att operera med låg soliditet (t ex i storleksordningen 10 %)!
- b) Varför har många företag idag normal kassalikviditet, men lägre balanslikviditet än vad som krävs enligt det sedan länge använda s k normtalet för balanslikviditet?
- c) Diskutera utgående från den s k du Pont-modellen två alternativa vägar att öka räntabiliteten på totalt kapital!
- d) Redogör för skillnaden mellan en normal- respektive genomsnittskalkyl i samband med produktkalkyler! Exakt vad skiljer dessa kalkyler åt?

3. (20 p)

Computronic Marketing AB, ett av Computronics dotterbolag, tillverkar flasköppnare med firmatryck. Man räknar med att under 2009 ha följande kostnader:

Rörliga materialkostnader	1.00 kr/st
Rörliga lönekostnader	1.50 kr/st
Övriga rörliga kostnader	1.20 kr/st
Avskrivningar på maskiner	50 000 kr/år
Företagsledning och administrationskostnader	100 000 kr/år

Företaget räknar med att 2009 sälja 135 000 flasköppnare till ett genomsnittligt pris av 5.00 kr/st.

- a) Hur stor är säkerhetsmarginalen?
- b) Hur stor är vinsten efter skatt? (Skattesats 26,3 %.)
- c) Företaget överväger att ytterligare rationalisera produktionen. De åtgärder man har i åtanke är en investering som
- minskar arbetstidsåtgången med 50 %
 - minskar materialåtgången med 25 %
 - minskar övriga rörliga kostnader med 50 %
 - ökar de fasta kostnaderna med 100 000 kr/år
- Är denna investering lönsam?
- d) Illustrera företagets kostnader i ett resultatdiagram före och efter investeringen enl c-uppgiften!

4. (20 p)

Computronic Supply AB, ännu ett dotterbolag till Computronic AB, överväger att investera i en ny anläggning för en mindre del av produktionen. Man har redan lagt ut 65 000 kr på en konsultstudie för att bedöma de tekniska aspekterna av investeringen och har därmed fått ett bättre underlag för bedömningen. Grundinvesteringen är på 10 Mkr. Restvärdet efter fem år är c:a 1.5 Mkr. Investeringen förväntas ge upphov till följande besparingar och utbetalningar:

År	Besparingar	Utbetalningar
2009	850 000 kr	150 000 kr
2010	3 200 000 kr	150 000 kr
2011	4 200 000 kr	150 000 kr
2012	5 350 000 kr	150 000 kr
2013	2 250 000 kr	250 000 kr

Företaget använder en kalkylränta på 10 % före skatt. Skattesatsen antas vara 30 % och man använder sig av avskrivningar enligt den s k kompletteringsregeln (d v s 20 % per år).

Beräkna kapitalvärdet med hänsyn till skatt! Anser Du att man skall genomföra investeringen eller inte?

5. (20 p)

(Uppgift 7.14)